

UCHWAŁA
RADY GMINY RADOMYŚL NAD SANEM

z dnia 10 lutego 2023 r.

NR XLI/342/2023

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025**

Na podstawie art.18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 40), art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 165), art.10 ust. 2, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. 2021 r. poz. 642) **Rada Gminy Radomyśl nad Sanem uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radomyśl nad Sanem na lata 2023 - 2025 stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizacja programu odbywać się będzie w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2025 r. w granicach środków wyodrębnionych w budżecie gminy na przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radomyśl nad Sanem.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy w Radomyślu
nad Sanem

Edward Wermiński

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE RADOMYŚL NAD SANEM NA LATA 2023-2025

Rozdział I WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radomyśl nad Sanem na lata 2023-2025 jest odpowiedzią na zapisy ustawowe, określające zadania gminy w zakresie zapobiegania uzależnieniom.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 165) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 172) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W celu realizacji ww. zadań przygotowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025 (zwany dalej Gminnym Programem), który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Realizując Gminny Program, należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało wpisane do Programu, dotyczyło profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnień behawioralnych. Planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r., poz. 642)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025, zwany dalej Programem, obejmuje w szczególności kontynuację dotychczasowych działań, które były prowadzone w Gminie Radomyśl nad Sanem w ramach realizacji rocznych programów uchwalanych przez Radę Gminy w latach ubiegłych, z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej oraz możliwości ich zaspokojenia w oparciu o posiadane zasoby.

Rozdział II

DIAGNOZA NA TERENIE GMINY RADOMYŚL NAD SANEM

Gminę Radomyśl nad Sanem zamieszkuje ogółem 7.274 mieszkańców, z czego 3.586 to mężczyźni a 3.688 to kobiety (dane na dzień 31.12. 2022 r.). Gmina Radomyśl nad Sanem ma ujemny przyrost naturalny. W 2022 roku urodziło się 58 dzieci. W tym samym okresie w gminie zanotowano 87 zgonów.

W 2021 roku na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radomyślu nad Sanem została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych. Diagnoza ta miała za zadanie przedstawienie wyników badań ankietowych przeprowadzonych w 2021 roku, obejmujących podstawowe problemy społeczne związane z:

- nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków,
- uzależnieniem od hazardu,
- przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym,
- cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Radomyśl nad Sanem wśród trzech grup reprezentujących lokalne środowiska:

- 1) dorośli mieszkańcy,
- 2) dzieci i młodzież szkolna,
- 3) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Dane pochodzące z badań ankietowych uzupełniono o dane uzyskane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego oraz Policji.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w gminie Radomyśl nad Sanem można wyróżnić zasadnicze problemy, jakie pojawiły się w wypowiedziach mieszkańców.

1. Podstawowe problemy środowiskowe w opinii mieszkańców gminy.

- Problem nadużywania alkoholu jest na niskim poziomie ryzyka. Większość badanych mieszkańców spożywa alkohol dosyć rzadko lub wcale. Nie należy jednak bagatelizować faktu, że prawie co czwarty badany pije alkohol kilka razy w miesiącu lub częściej. Badani deklarują w większości, iż jednorazowo spożywają niewielkie ilości alkoholu.
- Wiedza na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu jest wśród mieszkańców gminy na wysokim poziomie. Większość respondentów jest świadoma, że kobiety w ciąży nie powinny pić alkoholu, że prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu nie jest bezpieczne, a także, że alkohol nie jest środkiem, który pomaga w trudnych sytuacjach życiowych.
- Ponad połowa (55%) mieszkańców uważa, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach, a większość (78%) jest zdania, że dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany.
- Większość mieszkańców nie wie, gdzie może szukać pomocy osoba uzależniona od alkoholu w ich rejonie zamieszkania. Tylko 41% mieszkańców twierdzi, że posiada taką wiedzę. Wydaje się potrzebne przeprowadzenie wśród mieszkańców gminy Radomyśl nad Sanem kampanii informacyjnej mającej na celu upowszechnienie wiedzy o istniejących w gminie punktach pomocy osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom.
- Palenie wyrobów tytoniowych nie jest wśród mieszkańców gminy poważnym problemem społecznym. Zdecydowana większość badanych nie znajduje się obecnie w nikotynowym nałogu. Zaobserwowano także wysoki poziom wiedzy badanych mieszkańców gminy Radomyśl nad Sanem na temat szkodliwości e-papierosów. Większość badanych twierdzi, że e-papierosy są tak samo lub bardziej szkodliwe dla zdrowia niż tradycyjne papierosy.

- Problem zażywania narkotyków i dopalaczy wśród badanych mieszkańców gminy jest zauważalny. Pomimo, iż większość (59%) mieszkańców twierdzi, że nie zna w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje psychoaktywne, to jednak 41% badanych przyznaje, że zna co najmniej jedną taką osobę. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się marihuana i haszysz (20%) oraz amfetamina (9%), a także leki przyjmowane w celu odurzenia się (5%). Zdecydowana większość respondentów nie wie, gdzie można nabyć środki odurzające, takie jak narkotyki czy dopalacze. Co dziesiąty badany deklaruje, że wie, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze. Wskazane jest zwrócenie większej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych przez władze lokalne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.
- Uzależnienie od hazardu jest zdaniem większości mieszkańców rzadkim zjawiskiem w gminie. Jednakże, co piąty badany uważa, że uzależnienie od hazardu jest powszechnym problemem w ich środowisku lokalnym. Zdecydowana większość (94%) respondentów nie wie, gdzie mogą zgłosić się osoby uzależnione od hazardu.
- Problemem w środowisku lokalnym gminy jest uzależnienie od komputerów i Internetu. Aż 86% badanych mieszkańców ocenia, że jest to powszechne zjawisko w ich najbliższym otoczeniu.
- Badanie wykazało, że cyberprzemoc jest rozpowszechnionym problemem wśród lokalnej społeczności. Łącznie ponad połowa badanych mieszkańców padła ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia) lub ma podejrzenia, że tak właśnie się stało. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.

2. Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży.

- Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych osób eksperymentujących z alkoholem i papierosami. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów gminy Radomyśl nad Sanem jest spożywanie napojów alkoholowych. W grupie badanych uczniów problem eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi, takimi jak narkotyki i dopalacze nie występuje.
- Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w gminie Radomyśl nad Sanem jest zauważalnym problemem w wśród uczniów klas starszych szkoły podstawowej. Już 13% uczniów klas 7-8 ma za sobą inicjację alkoholową. Wśród uczniów klas młodszych tylko 1% próbował napojów alkoholowych. Wśród okoliczności sięgania po napoje alkoholowe uczniowie często wskazują na jednorazowe lub okazjonalne picie w towarzystwie rodziny, podczas spotkań ze znajomymi oraz na wyjeździe wakacyjnym.
- Badania wykazały, że problem palenia wyrobów tytoniowych w zdecydowanej większości nie dotyczy uczniów szkół podstawowych na terenie gminy. Jednakże, do

palenia papierosów choć raz w życiu przyznało się 6% uczniów klas 7-8. Wszyscy uczniowie, którzy mają za sobą inicjację nikotynową aktualnie nie palą papierosów.

- Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. 3% uczniów klas 4-6 oraz 19% uczniów klas 7-8 twierdzi, że zakup alkoholu przez osobę nieletnią jest raczej lub bardzo łatwy. W kwestii zakupu papierosów 7% młodszych oraz 21% starszych uczniów ocenia, że jest to raczej lub bardzo łatwe. Należy więc podejmować działania budujące świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców i uczniów.

- Problem zażywania narkotyków i dopalaczy wśród uczniów szkoły podstawowej w gminie Radomyśl nad Sanem nie występuje. Jak wynika z przeprowadzonej ankiety żaden z uczniów nie próbował nigdy narkotyków lub dopalaczy.

- Zdecydowana większość uczniów w gminie Radomyśl nad Sanem przejawia właściwe postawy i przekonania wobec używania substancji psychoaktywnych. Większość uczniów jest zdania, że picie alkoholu nie pomaga się wyluzować i zapomnieć o smutkach, a także, że bez alkoholu można się świetnie bawić na imprezie. Uczniowie uważają, że alkohol jest szkodliwy, szczególnie dla osób poniżej 18 roku życia, a także, że od dopalaczy można się uzależnić równie łatwo jak od narkotyków. Uczniowie nie uważają za normalne sytuacji, w której osoby w ich wieku piją regularnie alkohol lub próbują narkotyków czy dopalaczy. Nie zgadzają się także ze stwierdzeniem, że dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki, ani, że jeśli ktoś bierze narkotyki z umiarem to się nie uzależni. Uczniowie twierdzą, że w ich szkole palenie papierosów nie jest modne.

- Problemem wśród młodych mieszkańców gminy są przypadki agresji i przemocy z jakimi młodzi ludzie spotykają się w środowisku szkolnym. Pomimo iż 61% młodszych i 51% starszych uczniów deklaruje, że nigdy nie zdarzyło im się doświadczyć przemocy w szkole, to prawie co czwarty uczeń klas 4-6 i co trzeci uczeń klas 7-8 przyznaje, że doświadcza przemocy w szkole kilka razy w roku, a co dziesiąty młodszy i co dziesiąty starszy uczeń szkoły podstawowej - kilka razy w miesiącu. Niewielka część uczniów przyznaje, że doświadcza przemocy rówieśniczej w szkole kilka razy w tygodniu lub nawet codziennie. Uczniowie przyznają, że padali ofiarą zarówno przemocy fizycznej (byli bici, szarpani lub kopani), jak i psychicznej (byli zastraszani lub przezywani). Otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach powinny skłonić do rozwijania w szkole działań z zakresu zapobiegania agresji i przemocy oraz rozwiązywania konfliktów. Proponowana byłaby organizacja szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci i młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy jako rozwiązania codziennych problemów.

- Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera i Internetu, telewizji i smartfonów przez uczniów. Duża część uczniów zarówno młodszych, jak i

starszych spędza przed komputerem i telewizorem od dwóch do trzech godzin dziennie. Są uczniowie, którzy deklarują, że spędzają dziennie nawet cztery lub pięć godzin przed komputerem. W praktyce może to oznaczać, że po przyjściu ze szkoły, korzystanie z komputera i oglądanie telewizji są dla nich jedyną formą spędzania czasu. Uczniowie najczęściej wykorzystują komputer lub Internet do nauki, grania w gry komputerowe lub przeglądania stron internetowych ze śmiesznymi filmami lub obrazkami. Część uczniów czas spędzony przed komputerem przeznacza na aktywność na portalach społecznościowych oraz na forach i czatach. Najwięcej czasu uczniowie spędzają przed ekranem telewizora oglądając filmy i seriale.

- Jednakże najwięcej czasu uczniowie spędzają na korzystaniu z telefonu. 52% młodszych uczniów oraz 45% starszych uczniów szkoły podstawowej korzysta z telefonu od dwóch do trzech godzin dziennie. Co dziesiąty uczeń, zarówno z klas młodszych, jak i starszych przyznaje, że korzysta z telefonu od czterech do pięciu godzin dziennie, a co czwarty uczeń klas 7-8 - więcej niż 5 godzin dziennie. Uczniowie najczęściej używają telefonu do aktywności na czatach i portalach społecznościowych (np. Facebook), aby móc być w kontakcie ze swoimi znajomymi, a także korzystając z aplikacji, słuchając muzyki i oglądając śmieszne filmiki i obrazki. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych, oglądanie telewizji czy korzystanie z telefonu. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

- Już 15% uczniów klas 4-6 oraz 38% uczniów klas 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hejtu. Uczniowie padali również ofiarami innych działań z zakresu cyberprzemocy, takich jak: otrzymywanie wiadomości z obelgami, przezwiskami, szantażem lub groźbami, podszywanie się pod nich przez znajomych ze szkoły czy też włamanie na konto na portalu społecznościowym. W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się również szeroka edukacja z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

- Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych. Również internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadarek na lekcjach wychowawczych.

- Jak wynika z przeprowadzonych badań część badanych uczniów nie potrafi produktywnie zagospodarować swojego czasu wolnego. Uczniowie często spędzają czas wolny przed telewizorem, komputerem lub korzystając ze smartfonów, przeznaczając go na oglądanie filmów, seriali, korzystanie z portali społecznościowych, rzadziej na naukę czy programy dokumentalne lub informacyjne.

- Uczniowie twierdzą, że ich rodzice zawsze lub zwykle wiedzą w jaki sposób ich dziecko spędza czas wolny. Dzieci oraz młodzież szkolna najczęściej spędzają czas wolny w towarzystwie rodziny, a w następnej kolejności ze znajomymi z klasy/ szkoły

albo ze znajomymi spoza klasy/szkoły. Część uczniów czas wolny spędza we własnym towarzystwie, w samotności.

- Zdaniem ponad połowy uczniów klas 4-6 oraz jednej trzeciej uczniów klas 7-8 w ich okolicy jest dużo fajnych propozycji spędzania wolnego czasu. Jednakże pozostali uczniowie są zdania, że mogłoby być więcej obiektów sportowych, takich jak boiska czy pływalnie, parków i terenów zielonych, organizacji młodzieżowych lub propozycji wolontariatów oraz innych rozwiązań. Dobrym rozwiązaniem mogłoby być też poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz oddziaływań skierowanych do dzieci i młodzieży na terenie gminy.

3. Wnioski dotyczące badań punktów sprzedaży alkoholu.

- Co trzeci badany sprzedawca napojów alkoholowych wskazał, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny, jak ten zawarty w wódce. Świadczy, to pośrednio o niskim poziomie wiedzy i świadomości badanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu. Ponadto co siódmy badany sprzedawca uważa, że dostęp do napojów alkoholowych nie powinien być ograniczany ani kontrolowany.

- Jednakże wszyscy badani sprzedawcy są przeciwni spożywaniu alkoholu przez kobiety w ciąży, a także prowadzeniu pojazdów po spożyciu alkoholu.

- Sprzedawcy napojów alkoholowych w gminie Radomyśl nad Sanem są zdania, że alkohol nie powinien być sprzedawany osobom poniżej 18 roku życia.

- Osoby niepełnoletnie sporadycznie podejmują próby zakupu napojów alkoholowych. Przypadki próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie zdarzają się razy w roku (40%), kilka razy w miesiącu (25%) lub kilka razy w tygodniu (10%).

- Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży w niektórych sklepach wydaje się być dość częstym zjawiskiem. W opinii sprzedawców, takie sytuacje zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (45%), kilka razy w tygodniu (15%) lub kilka razy w roku (15%). Tylko co piąty sprzedawca odpowiedział, że takie przypadki nie zdarzają się nigdy.

- Większość badanych sprzedawców (80%) odpowiedziała, że w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie doszło do nieprzyjemnych zjść związanych ze spożywaniem alkoholu w obrębie ich sklepu.

- Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż większość sprzedawców odpowiedzialnie podchodzi do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. Większość ze sprzedawców nigdy nie sprzedała alkoholu osobie, co do której miała podejrzenie, że jest nieletnia. Jednakże, co trzeci sprzedawca nie jest pewien czy osoba, której sprzedał alkohol była pełnoletnia.

- W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol 70% badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek, a często robi to kolejne 30% sprzedawców. Uzyskane wartości świadczą o odpowiedzialnej postawie sprzedawców wobec zakazu sprzedaży alkoholu i wyrobów nikotynowych osobom nieletnim.

- W zestawieniu tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu gminy Radomyśl nad Sanem, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej

z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Już co piąty uczeń klas 7-8 szkoły podstawowej ocenił, że raczej i bardzo łatwo jest kupić alkohol osobie niepełnoletniej. Także zakup papierosów przez osoby poniżej 18 roku życia jest oceniany przez 7% uczniów klas 4-6 oraz 21% uczniów klas 7-8 jako raczej lub bardzo łatwy. Kampania informacyjna może zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping (tłum. „tajemniczy klient”) i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

● 95% badanych oceniło funkcjonowanie kontroli punktów sprzedaży raczej i bardzo dobrze. Taki sam odsetek respondentów jest zdania, że kontrola punktów sprzedaży alkoholu jest potrzebna.

4. Stan bazy i usług związanych z terapią osób uzależnionych i ich rodzin.

Na terenie gminy nie ma obecnie żadnej placówki związanej z terapią osób uzależnionych i dlatego też niezbędna jest współpraca z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Stalowej Woli oraz kierowanie zainteresowanych do Klubów Trzeźwości, grup wsparcia i grup AA. Placówki na terenie gminy służące bezpośrednio lub pośrednio rozwiązywaniu problemów alkoholowych i pomocy rodzinom z problemem alkoholowym to:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół interdyscyplinarny przy GOPS,
- Posterunek Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Na podstawie wniosków i rekomendacji przedstawionych w diagnozie, zasadne jest podejmowanie działań mających na celu eliminację potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, wyrobów nikotynowych, substancji psychoaktywnych. Ważne jest realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które swoim zasięgiem obejmą różne grupy mieszkańców. Istotne jest podnoszenie świadomości w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych. Planowane działania powinny polegać na dostarczeniu informacji o możliwych formach wsparcia dla osób poszukujących pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Działania te powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny.

Rozdział III CELE PROGRAMU

Celem programu jest zmniejszenie rozmiarów problemów związanych ze zjawiskiem nadużywania alkoholu i narkomanii, uzależnieniami behawioralnymi oraz skuteczną ochroną mieszkańców, a szczególnie młodego pokolenia przed używaniem narkotyków i alkoholu, w tym przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Podniesienie świadomości społecznej w gminie Radomyśl nad Sanem oraz budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego poprzez:

- a) zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i nadużywaniem alkoholu,
- b) ograniczanie patologicznych zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu i nadużywaniem środków psychoaktywnych,
- c) zwiększenie skuteczności oddziaływań zapobiegających powstawaniu nowych przypadków uzależnień,
- d) pomoc rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy oraz problemem uzależnień behawioralnych,
- e) promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, ale również wśród pozostałych mieszkańców gminy,
- f) rozwijanie i rozbudzanie zainteresowań, wykorzystanie zasobów i miejsc na przyjemne i pożyteczne spędzenie wolnego czasu, bez używek, alkoholu, uzależnień behawioralnych,
- g) uświadamianie i pozyskiwanie społeczeństwa do prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych, profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków odurzających, narkotyków, alkoholu i uzależnień behawioralnych,
- h) organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży w tym dla osób z grup podwyższonego ryzyka,
- i) promowanie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, kampanii profilaktycznych itp.

Rozdział IV

HARMONOGRAM ZADAŃ NA LATA 2023-2025 r.

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.

1. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemem alkoholowym lub osobom zagrożonym narkomanią, wyrażającym wolę podjęcia leczenia odwykowego lub terapii, w nawiązaniu pierwszego kontaktu z zakładami leczniczymi zajmującymi się leczeniem odwykowym i terapią uzależnień.
2. Pomoc osobom dotkniętym uzależnieniami behawioralnymi w nawiązaniu kontaktu z właściwymi podmiotami świadczącymi pomoc w zakresie terapii określonych zaburzeń w zachowaniu.
3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez:
 - a) podejmowanie działań w zakresie ograniczania dostępu do alkoholu,
 - b) bieżące monitorowanie realizacji Programu oraz przygotowywanie informacji w tym zakresie,

c) organizowanie lub współorganizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Finansowanie kosztów działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w szczególności:

a) kosztów badań osób skierowanych przez GKRPA na badanie przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wydanych opinii.

b) kosztów opłat sądowych od postępowań wszczętych na wniosek GKRPA, zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

c) zakupu programów, materiałów edukacyjnych i wydawnictw specjalistycznych, w tym przeznaczonych do dalszej dystrybucji w ramach realizacji Programu, oraz zakupu materiałów zabezpieczających funkcjonowanie GKRPA,

d) kosztów podnoszenia kwalifikacji przez osoby wchodzące w skład GKRPA,

e) kosztów wynagrodzeń i podróży służbowych członków GKRPA - na zasadach określonych w Rozdz. VI Programu.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, problemy narkomanii lub innych środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie odbywać się będzie poprzez następujące działania:

1. Wykonywanie zadań przez GKRPA obejmujących w szczególności:

a) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących osób nadużywających napojów alkoholowych oraz zagrożonych narkomanią i innymi uzależnieniami,

b) zapraszanie osób nadużywających alkoholu lub zagrożonych innym uzależnieniem, jak również współuzależnieniem, na posiedzenia GKRPA, przeprowadzanie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego lub terapii oraz udzielanie informacji na temat placówek leczenia uzależnień oraz podmiotów świadczących pomoc w zakresie zmiany szkodliwych nawyków, związanych ze spożywaniem alkoholu oraz oferujących pomoc psychospołeczną i prawną,

c) kierowanie na badanie specjalistyczne przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób nadużywających alkoholu, spełniających przesłanki określone w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

d) przygotowanie niezbędnej dokumentacji i kierowanie do Sądu Rejonowego w Stalowej Woli wniosków o orzeczenie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu,

e) przygotowywanie dla potrzeb policji, prokuratury i sądu informacji o osobach objętych działaniem GKRPA – na zasadach określonych w odrębnych przepisach,

f) inicjowanie procedury Niebieskiej Karty w przypadku powzięcia przez GKRPA wiadomości lub podejrzenia o stosowaniu przemocy w rodzinach osób nadużywających alkoholu lub środków psychoaktywnych oraz współpraca w tym zakresie z Zespołem Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Radomyślu nad Sanem oraz z Komisariatem Policji w Radomyślu nad Sanem,

g) udział w pracach grup roboczych w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

h) przeprowadzanie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na zasadach określonych w przepisach odrębnych,

i) wydawanie opinii w sprawach wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

2. Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ścisła współpraca GKRPA z tym zespołem w zakresie związanym z procedurą Niebieskiej Karty, w szczególności w przypadku współistnienia zjawiska przemocy w rodzinie z problemem uzależnienia od alkoholu lub innymi uzależnieniami.

3. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Zakładami Opieki Zdrowotnej, Gminnym Centrum Kultury, Bibliotekami Publicznymi, Szkołami podstawowymi, Przedszkolami, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, parafiami rzymskokatolickimi, harcerzami, Diecezjalnym Ośrodkiem Turystyki i Formacji Chrześcijańskiej „Augustianum” w Radomyślu nad Sanem, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Młodzieżowymi Drużynami Pożarniczymi, Orkiestrą Dętą w Radomyślu nad Sanem, Orkiestrą Turecką w Woli Rzeczyckiej, Dziennym Domem Senior +, i innymi.

4. Współpraca z pedagogami szkolnymi, dyrektorami szkół i wychowawcami oraz udostępnianie materiałów edukacyjnych w zakresie zapobiegania zjawiskom agresji i przemocy. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii lub problemem behawioralnym dla pedagogów lub nauczycieli.

5. Finansowanie zajęć/warsztatów dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych, społecznych oraz przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy i uzależnień.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie oraz finansowanie szkoleń przygotowujących do realizacji programów profilaktyczno – wychowawczych dla realizatorów programów.
2. Organizowanie oraz finansowanie szkoleń dla przedsiębiorców posiadających punkty sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Radomyśl nad Sanem oraz dla sprzedawców w tych punktach.
3. Współpraca w organizacji i finansowanie programów profilaktyczno - wychowawczych w szkołach podstawowych, zerówkach i przedszkolach.
4. Prowadzenie lokalnych i udział w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych na temat czynników ryzyka oraz sposobów zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym wśród lokalnej społeczności.
5. Udział w szkoleniach, konferencjach, forach o tematyce uzależnień, oraz ich finansowanie.
6. Zakup materiałów edukacyjnych /typu ulotki, plakaty, programy, gadżety itp./ i ich kolportaż wśród młodzieży, sprzedawców napojów alkoholowych, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, rodzin z problemami alkoholowymi, ofiar przemocy, kierowców itp.
7. Zakup książek, programów profilaktycznych, czasopism, ulotek, plakatów i innych gadżetów dla potrzeb pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą w różnych placówkach, wg. zapotrzebowania.
8. Współfinansowanie organizacji wycieczek, kolonii, półkolonii, „zielonych szkół”, obozów terapeutycznych z programem profilaktyki alkoholowej lub narkomanii dla dzieci i młodzieży, organizowanych przez szkoły, przedszkola parafie rzymskokatolickie, Diecezjalny Ośrodek Turystyki i Formacji Chrześcijańskiej „Augustianum” w Radomyślu nad Sanem, harcerzy, organizacje pozarządowe lub inne.
9. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do osób dorosłych.
10. Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach profilaktyczno – wychowawczych.
11. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie gminy Radomyśl nad Sanem w tym doposażenie w sprzęt sportowy potrzebny do realizacji zajęć.
12. Organizacja i finansowanie imprez sportowych i kulturalnych ukierunkowanych na integrację środowiska, popularyzację zdrowego stylu życia, wolnego od alkoholu i narkotyków (np. konkursy, zawody, warsztaty, spektakle teatralne i profilaktyczne, pikniki, biwaki i inne).
13. Dofinansowanie realizacji zadań związanych z profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i uzależnieniom behawioralnym organizowanych przez organizacje pozarządowe.
14. Wsparcie finansowe Policji w zakupie różnego rodzaju sprzętu i materiałów ostrzegawczych, informacyjnych i edukacyjnych stanowiących element realizacji programów profilaktycznych w tym cyklicznego programu „Stop patologiom – Razem bezpieczniej” (realizacja programu w szczególności szkołach i przedszkolach oraz w innych placówkach).

15. Zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży jako element całorocznej pracy profilaktycznej poprzez prowadzenie zajęć grupowych przez instruktora, rozwijających własne zainteresowania w kierunku muzyki lub tańca, w tym dofinansowanie do zakupu różnego rodzaju materiałów bądź usług niezbędnych do realizacji programu.

16. Wykształcanie w dzieciach nawyku zdrowego – bez uzależnień – trybu życia poprzez tworzenie im miejsc do zabawy, wypoczynku i uprawiania sportu.

17. Dofinansowanie działalności Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, z terenu Gminy Radomyśl nad Sanem, które poprzez swoją działalność zagospodarowują czas wolny dzieci i młodzieży, poszerzają ich zainteresowania i promują zdrowy, bez uzależnień tryb życia.

18. Udzielenie wsparcia – także finansowego – różnym podmiotom działającym w Gminie w zakresie organizacji rodzinnych imprez sportowych, rekreacyjnych i innych, których celem jest propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od uzależnień, z uwzględnieniem wartości, jakimi są więzi rodzinne oraz zdrowie własne i innych osób.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Dofinansowywanie podejmowanych działań przez stowarzyszenia, instytucje oraz osoby fizyczne, działające na terenie gminy Radomyśl nad Sanem, których jednym z najważniejszych celów jest rozwiązywanie problemów alkoholowych, przeciwdziałanie narkomanii, przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Współdziałanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Policją.

2. Kontrola przestrzegania przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż alkoholu, zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Występowanie w sądzie, w charakterze oskarżyciela publicznego, w sprawach o naruszenie przepisów ujętych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział V

WSPÓŁREALIZATORZY

ZADAŃ ZAWARTYCH W GMINNYM PROGRAMIE PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Realizacja tego zadania służy de facto realizacji wszystkich poprzednich wyżej wymienionych zadań. Istotą jest stworzenie atmosfery przychylności i wsparcia dla lokalnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, a także współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Współrealizatorami programu są jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe i inne podmioty:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny w Radomyślu nad Sanem,
- Gminne Centrum Kultury
- Biblioteki publiczne
- Szkoły Podstawowe, zerówki i Przedszkola,
- Dzienny Dom Senior +
- Środowiskowy Dom Samopomocy
- Posterunek Policji,
- Sąd Rejonowy w Stalowej Woli
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Stalowej Woli,
- Parafie Rzymsko-Katolickie i inne związki wyznaniowe prowadzące swoje działania na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym,
- Diecezjalny Ośrodek Turystyki i Formacji Chrześcijańskiej „Augustianum” w Radomyślu nad Sanem,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- Ochotnicze Straże Pożarne,
- Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze
- Harcerze,
- Orkiestra Dęta w Radomyślu nad Sanem
- Orkiestra Turecka w Woli Rzeszyckiej
- inne podmioty, których jednym z głównych założeń i celów jest działalność w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii (np. Stowarzyszenia, Koła Gospodyń Wiejskich, Zespoły, itp.)

Rozdział VI ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniu Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracę w zespole kontrolnym punktów sprzedaży napojów alkoholowych i innych pracach wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

Przewodniczący Komisji - 180 zł

Członek Komisji - 130 zł

2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis członka komisji na liście obecności z posiedzenia, protokół z kontroli placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, lub protokół z wizji lokalnej (ogłędzin) punktu sprzedaży napojów alkoholowych, w celu stwierdzenia zgodności lokalizacji lokalu z Uchwałą Rady Gminy Radomyśl nad Sanem w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Radomyśl nad Sanem.

3. Osobom wchodzącym w skład GKRPA przysługuje każdorazowo zwrot kosztów podróży związanych z wykonywaniem funkcji, w szczególności z dojazdem na kontrole placówek handlowych. Osobom wchodzącym w skład GKRPA przysługuje również zwrot kosztów podróży związanych z wykonywaniem funkcji – dojazdy na szkolenia, narady i inne spotkania – pod warunkiem, że wiąże się to z koniecznością wyjazdu poza obszar Gminy Radomyśl nad Sanem. Polecenie wyjazdu wydaje i podpisuje Wójt lub Zastępca Wójta lub Sekretarz Gminy Radomyśl nad Sanem.

4. Zwrot kosztów podróży, o którym mowa w pkt. 3, następuje według zasad obowiązujących w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowych.

5. Wynagrodzenie osób wchodzących w skład GKRPA, o którym mowa w pkt. 1 oraz zwrot kosztów podróży, o którym mowa w ust. 3, wypłacane są przez Urząd Gminy w Radomyślu nad Sanem ze środków, o których mowa w Rozdz. VII, przeznaczonych na finansowanie Programu.

Rozdział VII

FINANSOWANIE ZADAŃ ZAWARTYCH W GMINNYM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zadania określone w Gminnym Programie i realizowane przez GKRPA finansowane są, zgodnie z art. 11¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zgodnie z art. 9² ust. 11 w/w ustawy ze środków uzyskanych z podatku „od małpek” .

Środki na realizację Programu określone są w budżecie gminy wg szczegółowej klasyfikacji:

- w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi: dział 851, rozdział 85154
- w zakresie przeciwdziałania narkomanii: dział 851, rozdział 85153

PODSUMOWANIE:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wychodzi naprzeciw zgłaszanym w trakcie jego tworzenia propozycjom społecznym a jego realizacja powinna przyczynić się do:

- 1) podniesienia świadomości mieszkańców Gminy Radomyśl nad Sanem w zakresie zagrożeń oraz zgubnych skutków nadużywania napojów alkoholowych i środków odurzających oraz uzależnień behawioralnych,
- 2) zwiększenia zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczaniem spożycia napojów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym,
- 3) zmiany obyczajów w zakresie spożywania napojów alkoholowych,
- 4) ograniczania spożycia napojów alkoholowych zwłaszcza wśród młodzieży,
- 5) upowszechniania stylu życia, wolnego od używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- 6) zmiany mentalności mieszkańców gminy w kwestii społecznego postrzegania przemocy
- 7) podniesienia poziomu skutecznej pomocy udzielanej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025 jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego (JST) ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program stanowi kontynuację analogicznych programów wcześniejszych w gminie Radomyśl nad Sanem, które utraciły już swoją moc obowiązującą. Zakłada on realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawy te nakładają na JST prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych, czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a nowelizacja przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która została wprowadzona ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw, nakłada na Radę Gminy obowiązek uchwalenia jednego wspólnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Ponadto znowelizowane przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wprowadziły możliwość uchwalania Programu na czas dłuższy niż jeden rok, ale nie dłużej niż na 4 lata oraz możliwość ujęcia w Programie zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym, które znowelizowana ustawa wymienia jako zadanie własne gminy.

Gminny Program uwzględnia potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej oraz możliwości ich zaspokojenia w oparciu o posiadane zasoby. Zadania i cele związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym - czyli uzależnieniom od określonych zachowań lub czynności - również są elementem tego Programu.

Program określa zadania głównie w zakresie profilaktyki uniwersalnej, których celem jest minimalizacja szkód związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych, przyjmowaniem narkotyków, środków odurzających i innych substancji psychoaktywnych zarówno w wymiarze indywidualnym jak i społecznym oraz szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień behawioralnych.

W ramach Gminnego Programu przewiduje się m.in.:

- prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie szkód zdrowotnych i społecznych, będących skutkiem uzależnień oraz w zakresie zagrożeń związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej;
- możliwość organizowania i finansowania różnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, oraz organizowanie zajęć dodatkowych, w szczególności o charakterze rekreacyjno – sportowym;
- wspieranie działań, które dają dzieciom, młodzieży i ich rodzinom możliwość wzmacniania łączących ich więzi, w tym poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu i rozwijanie pasji i zainteresowań;
- udzielanie wsparcia, w tym finansowego, lokalnym instytucjom i stowarzyszeniom, w tym klubom sportowym, ochotniczym strażom pożarnym, Domu Senior + oraz grupom zrzeszającym młodzież, w zakresie realizowanych przez te podmioty działań obejmujących szeroko pojętą profilaktykę uzależnień;

- dofinansowanie inicjatyw lokalnych mających na celu tworzenie miejsc uprawiania sportu, rekreacji i wypoczynku, w szczególności w celu umożliwienia spędzania czasu wolnego przez całe rodziny;
- udzielanie wsparcia organizacyjnego Gminnemu Ośrodkowi Kultury w zakresie wykonywania zadań związanych z profilaktyką uzależnień lub przeciwdziałaniem przemocy, w tym zadań obejmujących organizowanie zajęć i tworzenie możliwości bezpiecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- wspomaganie, w tym również finansowe, działalności niezorganizowanych grup zrzeszających mieszkańców Gminy, w obszarze prowadzonych przez nich działań obejmujących szeroko pojętą profilaktykę uzależnień.

Mając powyższe na uwadze podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.